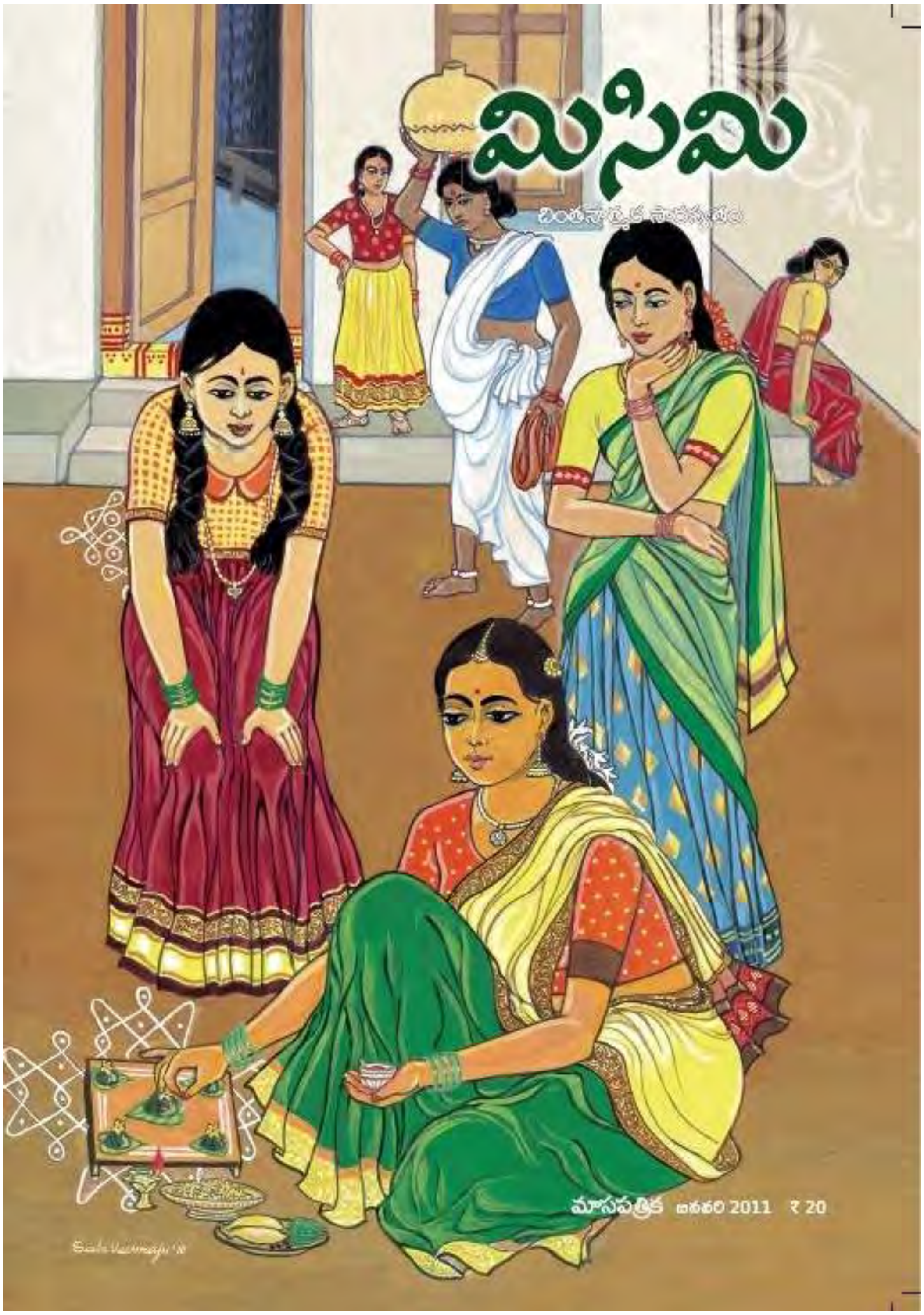

మిసిమి
చింతనాత్మక సారస్వతం
మాసపత్రిక జనవరి 2011 ₹ 20

భోగిమంట (శీలా వీర్రాజు)

మిసిమి

మాసపత్రిక

"All that we are is the product of what we have thought"

- Dammapada.

సంపుటి 22 జనవరి 2011 సంచిక 1

ప్రధాన సంపాదకుడు

చెన్నూరు ఆంజనేయ రెడ్డి

సంపాదకుడు

అన్నపరెడ్డి వెంకటేశ్వర రెడ్డి (బుద్ధఘోషుడు)

సమాలోచక మండలి

డాక్టర్ జె. లక్ష్మిరెడ్డి

డాక్టర్ అబ్బూరి గోపాలకృష్ణ

డాక్టర్ జయధీర్ తిరుమల రావు

డాక్టర్ ఈమని శివనాగి రెడ్డి

కుర్రా జితేంద్రబాబు

సహాయ సంపాదకులు

కాండ్రేగుల నాగేశ్వర రావు

ముంగర జాషువ

రెసిడెంట్ ఎడిటర్

వల్లభనేని అశ్వినీకుమార్

సంస్థాపక సంపాదకులు

రవీంద్రనాథ్ ఆలపాటి

Printed & Published by

Bapanna Alapati

at **Kala Jyothi Process Pvt. Ltd.,**

1-1-60/5, R.T.C. 'X' Roads,

Musheerabad, Hyderabad - 500 020.

Ph. 040-27645536

E-mail : misimi_monthly@yahoo.in

Visit us at : www.misimi-monthly.com

ప్రతి : ₹20 సంవత్సరానికి : ₹200

విదేశాలకు ప్రతి : $ 2.50 సంవత్సరానికి : $ 25

మీ చందా ***మిసిమి*** *పేర పై చిరునామాకు పంపండి.*

మరిన్ని వివరాలకు 64వ పుట చూడండి.

ఈ నెల...

కమ్మతెమ్మెరలు 3

మరో తీరం – గావో జింగ్జియాన్ 5
– డా. బి.వి. రామిరెడ్డి

మూడు భాషల మూలం 10
– కాళోజి నారాయణ రావు

చరిత్ర – సాహిత్యం 17
– విరియాల లక్ష్మీపతి

బాపూ దారిచూపు 20
– విన్సెంట్ షీన్

నాయకురాలు నాగాంబ 22
– డా. భట్టిప్రోలు ఆంజనేయశర్మ

సరిగమకాలు 28
– ఆకెళ్ళ మల్లికార్జున శర్మ

పాపికొండల వెన్నెల 31
– ఇంద్రగంటి శ్రీకాంతశర్మ

సంక్రాంతి లక్ష్మి – శీలా వీర్రాజు 32
– కాండ్రేగుల నాగేశ్వర రావు

ఆధునిక కవిత్వ పరిణామం 35
– డా. పోతుగుంట్ల విజయకుమార్

బంజారాల జీవన విధానం 40
– డా. కరిమిండ్ల లావణ్య

బెంగుళూరు నాగరత్నమ్మ : త్యాగరాజ ఆరాధనోత్సవం 44
– ఎన్నార్కె

తెలివి కొనడమా – తెలిసి కొనడమా 48
– డా. సముద్రాల వెంకటకృష్ణ

రుద్రగణిక 53
– డా. నటరాజ రామకృష్ణ

పింగళి లక్ష్మీకాంతం– కవనలక్ష్మీ కాంతులు 55
– డా. బేతవోలు రామబ్రహ్మం, డా. అద్దంకి శ్రీనివాస్

చదవండి (పుస్తక పరిచయం) 60

సభ్యులు కావలెను 62
– చిలకమర్తి లక్ష్మీనరసింహం

ముఖచిత్రం : సంక్రాంతి లక్ష్మి
రెండవ అట్ట : ఒప్పులకుప్ప వయ్యారిభామ
మూడవ అట్ట : భోగిమంట
చివరి అట్ట : కనుమరుగవుతున్న దృశ్యం
} శీలా వీర్రాజు

ఈ శతాబ్దంలో మొదటి దశాబ్దం పూర్తయింది. ఈ పది సంవత్సరాలలో తెలుగులో కథ, నవల, కవిత, భాషా చరిత్ర, విమర్శ ప్రక్రియలే కాకుండా మాండలికాల అస్తిత్వ ధోరణుల్లో వచ్చిన ప్రయోగాత్మకమైన మార్పులు తులనాత్మకంగా పరిశీలించవలసిన అవసరం వుందని పలువురు రచయితలకు ఉత్తరాలు పంపాము. పత్రికా ముఖంగా కూడా ఇదే విషయం తెలియజేస్తూ ఈ దిశలో తమ రచనలు పంపవలసిందిగా ఆహ్వానిస్తున్నాము. పత్రిక పరిమితులకు లోబడి ఈ వ్యాస పరంపరను ప్రచురించాలని అభిలషిస్తున్నాము.

అహింసనే ఆయుధంగా చేసుకుని మహాసామ్రాజ్యానికి ఎదురు నిలబడి పోరాడిన మహాత్ముని జీవితం హింసతోనే అంతమయింది. ఆ క్షణాలలో అక్కడ వున్న ఇద్దరి వ్యక్తుల ప్రత్యక్ష కథనం 'బాపూ దారిచూపు.'

త్యాగరాజ ఆరాధనోత్సవాలు ఎంతో సంరంభంగా ప్రతి ఏటా జరుగుతాయి. అయితే ముళ్ళపొదల్లో మరుగున పడిన త్యాగరాజ సమాధిని ఉద్ధరించి, తన సంపదను, జీవిత శేషాన్ని ఆయన ఆరాధనోత్సవంలో తరింపజేసుకున్న 'నాగరత్నమ్మ' ప్రస్థానం తెలుగువారందరూ తెలుసుకోదగినది.

సామాన్యునికి సంగీతం అంటే సినిమా పాటలే – కాని సరిగమలు నేర్చుకోవాలనే ఆరాటం అందరిలోనూ ఉంటుంది. అదెలా సాధ్యమో మల్లిఖార్జున శర్మ 'సరిగమకాలు' అనే వ్యాసంలో వివరించారు.

'సంక్రాంతి లక్ష్మి'ని శీలా వీర్రాజు రంగులవల్లిగా చిత్రించారు. సంక్రాంతి అంటే 'పంటల పండగ'. ఇది అన్ని నాగరకతలలోనూ ఉన్నది. నాగలి పన్ని దుక్కిదున్ని, ఆరుగాలం కష్టపడి పంట పండించి – పండగ చేసుకునే రైతు – ప్రకృతి వైపరీత్యం పుణ్యమా అని నేడు దయనీయ స్థితిలో ఉన్నాడు... అయినా పండగ వస్తుంది, వెళ్ళిపోతుంది.

పోలవరంలో మునిగిపోతున్న పాపికొండల కోనల్లో వెన్నెల అందాలు ముందు ముందు కానరావేమోననే ఇంద్రగంటి వారి ఆందోళన మనందరిదీ కూడా.

డిసెంబరు సంచికకు పాఠకులనుంచి వచ్చిన ఎనలేని స్పందనకు కృతజ్ఞతలు.

'మిసిమి' పాఠకులందరికీ సంక్రాంతి శుభాకాంక్షలు.

– సంపాదకులు

కమ్మతెమ్మెరలు

*పత్రిక రూపురేఖల మార్పు జరిగినప్పటినుంచీ మాకు ఎన్నో ఉత్తరాలు వస్తున్నాయి. అభినందించినవారు, అభిశంసించిన వారూ పత్రికమీద అభిమానంతోనే అని మాకు తెలుసు. ఈ అభిప్రాయాలను పాఠకులందరితో పంచుకోవాలనే ఈ పలుకరింపు. చేవగలిగిన ఉత్తరానికి **'జాతక కథలు'** పుస్తకం బహుమతి.*

✶ "...మేథో వర్గానికి, ముందుతరాలకు మార్గదర్శకం 'మిసిమి'..." **– సాహిత్య కౌముది.**

✶ "...'మిసిమి' సంచికలు చూసి, మీరు పత్రికను మరింతగా పరివ్యాప్తంచేయాలని ప్రయత్నిస్తున్నందుకు–సఫలం కావాలని ఆశిస్తాను. మీరు ప్రచురించిన వ్యాసాలు, కవితలు గమనిస్తే మీ లక్ష్యాలు కూడా బాగా అర్థం అవుతున్నాయి..."
– ప్రొ. పురికొండ సుబ్బాచారి.

✶ "... 'మిసిమి' ప్రారంభ సంచిక నుండీ చదువుతున్నాను. కొత్తదనం కోసం ఎదురు చూస్తున్నాను. 'మిసిమి' కొత్త గెటప్ బాగానే వుంది. కాని వ్యాసాలు నిరాశపరిచాయి. ఎక్కువ జ్ఞాపకాల జడిలో కొట్టుకు పోవద్దు. 'భారతి'లో దిగంబర కవులను, వారి కవితలను మొట్టమొదటగా ప్రచురించారు. దీన్ని మీరు నమూనాగా తీసుకోవచ్చు.
– గుడిపూడి సుబ్బారావు, నల్గొండ.

✶ "... 'మిసిమి' చూసి ఒక్కసారి బిత్తరపోయాను. 20 సంవత్సరాలుగా నడుస్తున్న 'మిసిమి' ఎంత మార్పు. ఈ మార్పు జీర్ణించుకోవటం కష్టంగా వుంది. కొంత సమయం పట్టవచ్చు. మారటం సహజం. అలవాటు పడటానికి సమయం కావాలి. మీరు వేసిన కవితలు అద్భుతమైన భావప్రకటనకలవి–మళ్లీ చదివినట్లుంది. 'పుట్టుమచ్చ' లాంటి కవిత ఈ మధ్యలో రాలేదు. 'మిసిమి'ని మేధావుల పత్రికగానే వుంచమని కోరిక..." **– టి. లీల,** హైదరాబాద్.

✶ "... మీ పత్రిక కొత్త రూపం చూశాను. అన్నింటి లాగానే వుంది. టెక్నికల్ ఫర్‌పెక్షన్ లేదు. తెలుగులో రచయితలు లేరా? ఉన్నవారితో వ్రాయించటం కష్టమే అనుకోండి. అచ్చుతప్పులు రాకుండా చూడండి....సంపాదక మండలిలో అంతమంది అవసరమా...? కథలు ఎందుకు వెయ్యరు...?" **– అజయ్ ప్రసాద్** (ఈ–మెయిల్).

✶ "... నిన్ననే టపాలో నూత్న శోభతో వచ్చిన 'మిసిమి' చూసి ఆనందించాను. ఇదే రీతిలో 'మిసిమి'–మిసిమి కావాలని నా కోరిక. రవీంద్రనాథ్‌గారి చిరస్వప్నం, పరిమళభరితం కావాలని కోరుతున్నాను..."
– ఆవంత్స సోమసుందర్, పిఠాపురం.

✶ "... మీరు పంపిన కొత్త 'మిసిమి' కొత్త అంశాలతో అరుదుగా వుంది. ప్రకటనలతో పేపర్లు నింపే పత్రికలు చాలా వున్నాయి. అచ్చంగా కళా రంగానికి చెందిన విషయాలను, విషయ సమగ్రత, సమర్పణలో నిజాయితీ, నిబద్ధత నియమాలుగా పెట్టుకొని పదుగురికి ఆదర్శంగా వుంటున్న పత్రిక – 'మిసిమి'. తెలుగు భారతికి వెలుగు హారతి ఇవ్వాలని కోరుతూ..." **– డా. పి.ఆర్. హరినాథ్,** మైసూర్.

✶ "...వైవిధ్యమైన అనుభూతిని అందించిందనడంలో సందేహం లేదు. అయితే కొన్ని సూచనలు : పాత రచనలు ముద్రించవలసిన సందర్భం వస్తే (వీలయితే అవాయిడ్ చేయండి), నేటి అవసరం, పూర్వపరాల వివరాలిస్తే బాగుంటుంది. కళాస్రష్టలు, రచయితలు, మేధావుల జ్ఞాపకాలు, ఒక శీర్షిక, ధారావాహికంగా వేస్తే బాగుంటుంది. మంచి కవితలు

వస్తేనే ప్రచురించండి. నవలలు, కథలు కూడా ఆలోచించ తగినవే. కళాకారుల 'కళాదృక్పథాన్ని' తెలియజేస్తూ వ్యాసాలు రాయించండి. బొమ్మలు ఎక్కువగా వుంటే కంటికి రిలీఫ్. రచనలలోని పతాక స్థాయిని తెలియజేస్తూ లీడ్ రాయండి. కొన్ని పారిభాషిక పదాల అర్థాలను, పాద సూచికతో ఇస్తే బాగుంటుందేమో... పుస్తక పరిచయం పొగడ్త లేకుండా, తెగడ్త కావాలని పెట్టకుండా ఉండాలని సూచన. అక్షర దోషాలు చాలా తగ్గినాయి. కాని అవి కూడా వుండకపోతే 'మిసిమి' స్థాయికి బాగుంటుంది..." **– కాకుమాని శ్రీనివాసరావు,** బుద్ధవరం.

✶ "...భారతీయ సంస్కృతిని ఆత్మానుభూతి చేసే సాహిత్య సంగీత నృత్య శిల్పాది కళావిశేషాలు 'మిసిమి' సుసంపన్నం చేయగలవు..." **– డా. వి.వి.ఎల్. నరసింహారావు,** హైదరాబాద్

✶ "...నెల రోజులు తిరిగి తిరిగి ఇంటికి చేరిన నన్ను 'మిసిమి' పలకరించింది. ఈ దూరదేశం నుంచి మావూరు వెళ్ళినట్లుంది. మీరు ఫోటోలు లేకుండా డ్రాయింగులు వేయటం ఎంతో బాగుంది..." **– సురేంద్ర** (ఈ-మెయిల్).

✶ "...కవితలు ఓ.కే. 'మిసిమి' నామకరణం గురించి ఇచ్చిన వివరాలు... రవీంద్రనాథ్ గారే 'మిసిమి' పేరు ఎంపిక చేసుకున్నారు. పురాణం సుబ్రమణ్యశర్మ 'మేలిమి బంగారం' అని అర్థం చెప్పారు. బూదరాజు రాధాకృష్ణ 'మిసిమి' పద్యకావ్యాల్లో ఎవరు ప్రయోగించారో ప్రమాణం చూపారు. ఇదీ నాకు తెలిసింది. నవంబరు సంచిక వాషింగ్టన్‌కు 20 తారీకున వచ్చింది..." **– డా. ఇన్నయ్య** (ఈ-మెయిల్).

✶ "...ఈ నెల సంచిక ఆసాంతం చదివాను. 'అమృతాశ్రువులు', 'లాస్యనర్తనం', 'తెలుగులో అధిక్షేప కావ్యాలు...' బాగున్నాయి. 'హెర్టాముల్లర్' ప్రసంగ అనువాదం అసలైన తెలుగు వ్యాసంలా వుంది. 'చిత్రశిల్పి అజీజ్', 'కదిలే జ్ఞాపకం', 'కవి ఇస్మాయిల్', 'ఎదుగుదలకు చేయూత', 'సంగీత సాహిత్యాల సంగమం' ఈ వ్యాసాలలో ఎందరో ప్రముఖులను కళ్ళముందుకు తీసుకు వచ్చి చూపారు. మిగతావి బాగున్నప్పటికీ అవి ప్రత్యేక రంగాలకు చెందిన వ్యాసాలు గనుక నాకు నచ్చలేదు. 'మిసిమి' అట్టలు కళాఖండ దస్త్రాలు! 'అందాల జానపదం'లో అందమైన బొమ్మలువేసి వ్యాసానికి వాసనలు అద్దారు... 'నేనెక్కడ' అని ప్రశ్నించి 'ఈ ఫోటోలో వున్న వ్యక్తి ఆచూకి తెలపండి' అని అన్నట్లుంది. ఈ వ్యక్తిని ఎక్కడో చూసినట్లుంది! మీరు అద్దంలో – అదీ దానికి మరకలు కాకుండా చూడండి. మీకు కనపడతాడు..."
– పెద్ది సాంబశివరావు, గుంటూరు.

✶ "... మిసిమి సంచికలన్నీ తిరగవేసి – నవంబరు సంచిక సంపూర్ణంగా చదివాను. రవీంద్రనాథ్ గారు కొనసాగించిన ఉత్తమ ప్రమాణాలతో ముద్రించడమేగాక సంచిక పరిమాణాన్ని, పుటలను పెంచటం పత్రికకు పరిపూర్ణత నిచ్చింది. ఇన్ని మంచి వ్యాసాలను ఈ సంచికలో గుదిగుచ్చినందుకు అభినందిస్తున్నాను. మిగతా సంచికలు కూడా ఇదే ప్రమాణంలో వుంటాయని భావిస్తున్నాను. మీకు రచనా సహకారం అందించటానికి నేనెప్పుడూ సిద్ధంగా ఉంటాను..."
– కళ్యాణమిత్ర ముక్కాల రాజగోపాలరావు, గుంటూరు.

✶. "...వివిధ శీర్షికలతో రూపాంతరం చెందిన పత్రిక అలరించింది. మనోజ్‌దాస్ గారి వ్యాసం–జీవితానికి అర్థం....అవుతూనే వచ్చింది. 'మానాన్నగారు' పరిచయం, రచయితల బలహీనతలకు ఐతిహాసిక ప్రభావం ఉంటుంది. చిత్రకారుని అంతరంగం – వోలేటి పార్వతీశం, నటరాజ రామకృష్ణగారి నాట్యమే కాదు రచనకూడా కదం తొక్కుతోంది. సంస్కృతి...లో మానవులంతా ఒకే జాతి, ఒకే సంస్కృతి. ఇంద్రుడు శారీరక సుఖాలను కాంక్షించిన వాడు. కర్మకాలి మన అధిపతి, గతకాలమ్.... అందరూ విధిచేత చిక్కినవారమే.

నాగరకత...ఎన్ని యుగాలైన నాగరకత విషం కక్కుతూనే వుంది. ఆకలి అయినపుడు, పులికి, సింహానికి తేడా ఏముంటుంది? ఆత్మవంచన చేసుకునే పీఠాధిపతులు... ఇలా ఎన్నైనా, ఎన్నో భావాలతో అలజడిగా వుండే నా మనస్సు కాగితం మీద పెట్టలేని పిరికితనానికి అద్దం ఈ రచన. శూన్యగీతి...సంసారగీతి, రైలు పట్టాలే సంసారం. శ్రీపాద ఉత్తరం...తారీఖులుంటే బాగుండేది. కదిలించింది. 'చందమామ' గురించి – 'మిసిమి' గురించి వ్రాస్తుంటే ముగింపు వుంటుందా..." **– రత్తయ్య,** తెనాలి.

మరో తీరం

- బి. వి. రామిరెడ్డి

స్వీడిష్ నోబెల్ అకాడమీవారు 2000 సం॥పు నోబెల్ సాహితీ పురస్కారం అందజేస్తూ "చేదు నిజాలని వెలికితీసి, చైనా సాహిత్యాన్ని కొత్త పుంతలు త్రొక్కించిన గావో జింగ్జియాన్ భాషాచాతుర్యానికి, సార్వజనీనతకు ఈ పురస్కారాన్ని అందజేస్తున్నాము" అని అన్నారు.

గావో జింగ్జియాన్

తూర్పు చైనాలో 1940 జనవరి 4వ తేదీన జన్మించిన గావో జింగ్జియాన్ ప్రస్తుతం ఫ్రాన్స్ దేశపు పౌరుడు. వచన రచనలో, నాటకాలు వ్రాసి దర్శకత్వం వహించటంలో, సాహిత్య విమర్శలోనే గాక ఒక చిత్రకారునిగా కూడా పేరు గడించారు. జపాన్, చైనాను ఆక్రమించిన తర్వాతి కాలంలో గావో తండ్రి బ్యాంకర్‌గాను, తల్లి నటిగానూ ఉన్నపుడు గావో నాటకాల మీద ఆసక్తి పెంచుకున్నారు. అప్పుడే ఫ్రెంచ్ భాషలో డిగ్రీ కూడా చేశారు. చైనా సాంస్కృతిక విప్లవపు విపరీతపు కాలంలో ఆయన్ను 'రి ఎడ్యుకేషన్ కాంపు'కు పంపుతూ ఒక పెట్టె నిండా వున్న ఆయన వ్రాత పతులను తగలబెట్టారు. 'ది అదర్ షోర్' అనే నాటకాన్ని 1986లో నిషేధించారు. అప్పటి వరకు ఎన్నో నాటకాలు ప్రదర్శించిన బీజింగ్‌లోని 'థియేటర్ ఆఫ్ పాప్యులర్ ఆర్ట్' గావో నాటకాల ప్రదర్శనలు ఆపివేసింది. అప్పటినుంచి దాదాపు పదినెలల పాటు గావో, సిచువోన్ ప్రాంతపు కొండ కోనల్లో కాలినడకన తిరిగాడు – 1987లో తప్పని పరిస్థితుల్లో చైనా వదలి ఫ్రాన్స్ చేరాడు. చివరికి పారిస్‌లో స్థిరపడి రచనా వ్యాసంగం పునఃప్రారంభించాడు. ఈయన చైనాలో తియాన్‌మన్ స్క్వేర్‌లో జరిగిన దారుణ మారణ కాండ నేపథ్యంలో 'కాందిశీకుడు' వ్రాశారు. వీరి మరికొన్ని రచనలు వైల్డ్‌మాన్; సోల్ మౌంటేన్; ఒన్‌మాన్ బైబిల్; ఆర్ట్ ఆఫ్ మోడరన్ ఫిక్షన్. గావో సిరాతో చిత్రాలు వేస్తారు. ఆయన ముప్పయిపైగా అంతర్జాతీయ చిత్ర ప్రదర్శనలు ఇచ్చారు. ఆయన పుస్తకాలన్నిటికి ఆయనే ముఖచిత్రాలు వేసుకున్నారు.

వీరు పొందిన పురస్కారాలు: *1992లో షెవలీయర్ ఆర్డర్ ఫర్ ఆర్ట్స్ అండ్ లెటర్స్; 1994లో బెల్జిక్ ప్రీ; 1997లో నోవెల్ ఆన్ ప్రీ (సోల్ మౌంటేన్).*

ఎన్నో సదవకాశాలు, ముఖ్యంగా విధి, నన్ను ఈ సభా పీఠం మీదికి నడిపించిందని నాకనిపిస్తోంది. దేవుడున్నాడా? లేడా? అనే చర్చను ప్రక్కనపెట్టి, నేను నాస్తికుణ్ణైనప్పటికీ అతీతమైనదాన్ని నమ్ముతాను.

మనిషి దేవుడు కాలేడు, దేవుడిస్థానాన్ని ఆక్రమించలేడు. సూపర్‌మాన్‌గా ప్రపంచాన్ని పాలించలేడు. 'నీషే' తరువాతి శతాబ్దిలో మనిషి చేసిన సర్వనాశకాలు చరిత్రను భయంకరమైన నల్లసిరాతో లిఖించాయి. అన్ని విధాలైన సూపర్‌మెన్ దేశనాయకులుగా, జాతి నిర్ణాయకులుగా అనేక విధాలైన నేరాలకు పాల్పడ్డారు. చరిత్ర గురించీ, రాజకీయాల గురించీ సమయాన్ని వృథా చేసుకునే సందర్భం కాదిది. వ్యక్తిగా, రచయితగా నా అభిప్రాయాలను వ్యక్తీకరించుకునేందుకు ఈ అవకాశాన్ని సద్వినియోగం చేసుకోవాలనుకుంటున్నాను. రచయితా సామాన్యుడే. అయితే కొంచెం ఎక్కువగా

డా. బి.వి. రామిరెడ్డి, ఫోన్ : 9908856530

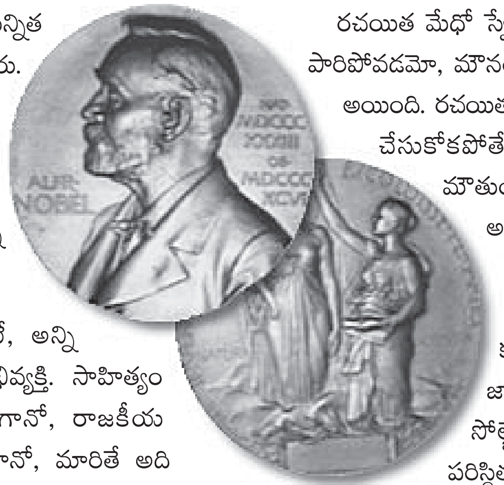

సున్నితమనస్కుడై వుంటాడు. అలాంటి సున్నిత మనస్కులు ఎక్కువ బలహీనులై వుంటారు. రచయిత సంపూర్ణమైన నిజాయితీ పరుడుగానో, లేక తన ప్రజల ప్రతినిధిగానో మాట్లాడడు. అతని స్వరం బలహీనంగా వుంటుంది కాని తన స్వరాన్ని బలంగా వినిపించడానికే ప్రయత్నిస్తాడు.

నేను చెప్పదలుచుకున్నదేమంటే, అన్ని కాలాల్లోను సాహిత్యం వ్యక్తియొక్క అభివ్యక్తి. సాహిత్యం జాతీయగీతంగానో, జాతీయ జెండాగానో, రాజకీయ వ్యాఖ్యానంగానో, ఒక జాతి గొంతుకగానో, మారితే అది ప్రచారస్థాయికి దిగజారుతుంది. అలాంటి రచన సాహిత్యాత్మను కోల్పోతుంది. చివరికి అధికారానికీ, లాభార్జనకీ ప్రతి రూపమౌతుంది.

జరిగిపోయిన శతాబ్ది ఇలాంటి దురదృష్టాన్నే ఎదుర్కోంది. ఇంతకు ముందు శతాబ్దాలకంటే రాజకీయంగా, అధికారపరంగా సాహిత్యమూ, సాహిత్యకారులూ అలాంటి అనుకోని వొత్తిడికి లోనయ్యారు.

సాహిత్యం తనని తాను కాపాడుకోవాలన్నా, తన ఉనికిని రక్షించుకోవాలన్నా అవి తప్పనిసరిగా వ్యక్తి గొంతును వినిపించాల్సి వుంటుంది. సహజంగా సాహిత్యం వ్యక్తిగత స్పందనల్లోంచి రూపుదిద్దుకుంటుంది. రచయిత యొక్క రాజకీయ సంబంధమైన కార్యకలాపాలు సాహిత్యాన్ని ఎలా హింసిస్తాయో గత శతాబ్ది నిరూపించింది. సాహిత్యేతర విషయాలు, అధికారంతో కలిగిన ఆదర్శాలు సాహిత్యాన్ని, వ్యక్తిని నాశనం చేస్తాయి.

ఇరవయ్యో శతాబ్దపు చైనా సాహిత్యం రాజకీయ నియంతృత్వంలో ఉక్కిరి బిక్కిరయ్యింది. సాహిత్యంలో విప్లవవాదం, విప్లవవాద సాహిత్యం రెండూ కలిసి సాహిత్యాన్ని ఉరితీశాయి. చైనా సంప్రదాయం మీద, సాహిత్యం పేరుతో దండయాత్ర చేశాయి. పుస్తకాలు తగలబెట్టబడ్డాయి. అసంఖ్యాక రచయితలు చంపబడ్డారు. జైళ్ళలోకి నెట్టబడ్డారు. విదేశాలకు వలసపోయారు. కఠోర శ్రమజీవులుగా హింసింపబడ్డారు. చైనా రాచరికపు పాలనలో కంటె ఇవి విపరీతంగా జరిగాయి. సాహితీ స్వేచ్ఛ ఎన్నో ఇబ్బందులకు గురైంది.

రచయిత మేధో స్వేచ్ఛను సాధించుకోవాలంటే పారిపోవడమో, మౌనం వహించడమో తప్పనిసరి అయింది. రచయిత చాలాకాలం భావవ్యక్తీకరణ చేసుకోకపోతే అది ఆత్మహత్య సదృశ మౌతుంది. భావవ్యక్తీకరణ కోసం అతడు వలసపోక తప్పదు. ప్రాచ్య, పాశ్చాత్య సాహితీ చరిత్రలను పరిశీలిస్తే, క్యుయులీను నుంచి డాంటే, జాయిన్, థామన్‌మాన్, సోల్జెనిత్సిన్ వరకు ఇలాంటి పరిస్థితుల నెదుర్కున్నవారే. చైనా మేధోజీవులు 1989 తియాన్మెన్ ఊచకోత సంఘటన తరువాత వలసపోయారు. కవి, రచయిత తన గొంతును కాపాడుకోవాలంటే అది తప్పనిసరి.

మావో జెడాంగ్ నియంతృత్వంలో అలాంటి అవకాశం కూడా లేకుండా పోయింది. పూర్వం రాజుల నియంతృత్వ పాలనలో పర్వతాల్లోని బౌద్ధారామాలు మేధావులకు ఆశ్రయమిచ్చేవి. రచయిత తన స్వేచ్ఛను కాపాడుకోవడానికి తనతో తాను సంభాషించుకోవాలి – అదీ రహస్యంగా! వ్యక్తి తన అంతరాత్మను కాపాడుకోవడానికి సాహిత్యం అవకాశమిస్తుంది.

తనతో తాను సంభాషించుకోవడం సాహిత్యానికి ఆరంభం. భావ వ్యక్తీకరణకోసం భాషను ఉపయోగించు కోవడం తరువాతి పరిణామం. వ్యక్తి తన భావాలను, ఆలోచనలను భాషలోకి వొంపుతాడు. అందుకోసం వ్రాసే పదాలే సాహిత్యంగా రూపుదిద్దుకుంటాయి. ఆ ప్రయత్నం జరుగుతున్నప్పుడు ఉపయోగాన్ని గురించిన ఆలోచనే వుండదు. రచన ఒక సౌఖ్యం. నా అంతరంగికమైన ఒంటరి తనాన్ని వ్యక్తీకరించుకునేందుకు నేను నా నవల "సోల్ మౌంటెన్" వ్రాశాను. ఆ నవలను నేను నా కోసమే వ్రాసుకున్నాను.

నా రచనానుభవంతో నేను చెప్పేదేమంటే–సాహిత్యం అంతరాత్మను బలపరుచు కునేందుకు చేసే ప్రయత్నమే. రచయిత తన ఆత్మ పూర్ణతకోసం చేసే ప్రయత్నమే సాహిత్యం.

సాహిత్య చరిత్రలో ఎన్నో గొప్ప రచనలు, ఆ రచయిత జీవించి ఉండిన కాలంలో ప్రచురితం కాలేదు. షేక్స్పియర్

లాగే చైనా సాహిత్యంలో గొప్ప రచనలు చేసిన నలుగురు సాహితీ కారుల్ని గురించిన వివరాలు పూర్తిగా తెలియవు. ఆధునిక కాల్పనిక రచయిత కాఫ్కా, 20వ శతాబ్ది కవి ఫెర్నాండో పెస్సోవాలను గురించిన సమగ్ర సమాచారం మనకు తెలుసా? వారు తమ రచనలు వ్యక్తియొక్క నిస్సహాయతను తెలియజేసేందుకే తప్ప ప్రపంచాన్నుద్ధ రిద్దామనే ఉద్దేశ్యంతో వాళ్లు రచన చేయలేదు.

భాష మానవ సంస్కృతిని పారదర్శీకరిస్తుంది. మాట వ్యక్తుల మధ్య భావ వ్యక్తీకరణకు తోడ్పడుతుంది. ఇప్పుడు మనం పంచుకునే సాహితీ వ్యక్తీకరణ శాశ్వతమైన ఆధ్యాత్మిక విలువలకు అనుసంధానమౌతుంది.

ప్రస్తుతం ఒక జాతీయ సంస్కృతిని సమర్థించడం సమస్యాత్మకం. నాలో నేను, జన్మించిన చైనా సంస్కృతి వుంది. సంస్కృతి, భాష ఎప్పుడూ ఒకదానితో వొకటి అవినాభావ సంబంధాన్ని కలిగివుంటాయి. వాటివల్ల ఆలోచనాధోరణి, అవగాహన, అభివ్యక్తి ఏర్పడతాయి.

సాహిత్యం జాతీయతా సరిహద్దుల్ని జయిస్తుంది. నేటి రచయిత తన జాతి సంస్కృతి వల్లనే గాక ప్రపంచజాతుల సంస్కృతీ ప్రభావానికి లోనౌతున్నాడు. సాహిత్యం ఆదర్శవాదాలను, జాతీయాత్మీయ సరిహద్దులను, ఇజాలను అధిగమిస్తుంది. మనిషి అస్తిత్వం వీటన్నిటికంటె ఉన్నతమైనది. ప్రపంచ మానవ సమాజాల అస్తిత్వ సందేశాలను అది పరిశీలిస్తుంది. బాహ్యమైన వొత్తిళ్ళు, అడ్డుగోడలు సాహిత్యంమీద జులుం చలాయిస్తూనే వున్నాయి. రాజకీయాలు, సంఘం, నీతులు, ఆనవాయితీలు తమ అవసరాలకోసం దర్జీవాడిలాగ సాహిత్యాన్ని కత్తిరించే ప్రయత్నం చేస్తుంటాయి.

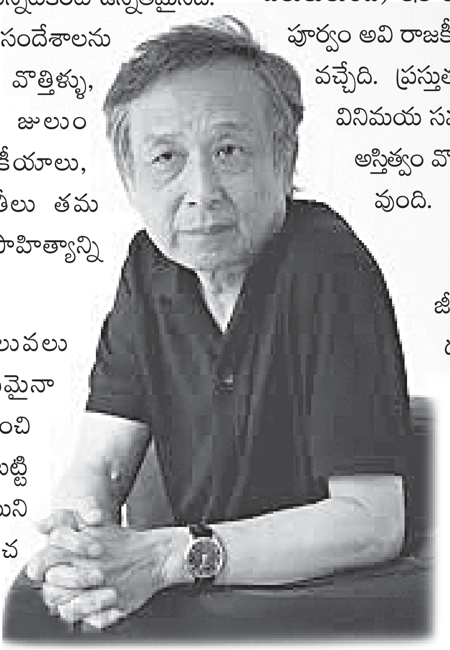

సాహిత్యానికి తన విలువలు తనకున్నాయి. ఏ సాహితీ రూపమైనా మానవభావ తీవ్రతలతో అనుసంధించి వుంటుంది. వ్యక్తుల వ్యక్తిత్వాన్ని బట్టి భావతీవ్రతలుంటాయి. వారి స్థాయిని బట్టి వారి విమర్శలుంటాయి. ప్రపంచ మంతటికీ ఆమోద యోగ్యమైన విమర్శనా సూత్రాలు లేవు. విమర్శనాత్మక భావుకత పాఠకుడికి అందమైన కవితాత్మీయ భావన కలిగించి రచయిత తన రచనలో చొప్పించిన సాహితీ సౌరభాలను రంజింప చేస్తుంది. ఈ రంజనలో స్థాయీభేదా లుంటాయి. రచయితలోని రసన మార్కెట్ పోకడల ననుసరిస్తే అది సాహిత్యానికి ఆత్మహత్యా సదృశమౌతుంది.

మానవీయ భావావేశాల మీద ఆధారపడ్డ రసానుభూతికి కాలం చెల్లదు. పదేళ్ళ క్రితం నా నవల "సోల్ మౌంటెన్" పూర్తి చేశాక ఇలాంటి రచనల అవసరాన్ని తెలుపుతూ ఒక చిన్న వ్యాసం వ్రాశాను. దాని సారాంశం ఇదీ: *"సాహిత్యానికి రాజకీయాలతో సంబంధం లేదు. అది వ్యక్తిగతమైనది. అది భావావేశాల, అనుభవాల పరిశీలనాత్మక మేధో స్థిరీకరణ. రచయిత ప్రజల ఆజ్ఞలను అమలు చేసే హీరోకాదు, పూజ్యనీయమైన విగ్రహమూ కాదు. నేరస్తుడూ, ప్రజావిరోధీ కాదు. ఒక్కోసారి అధికారంలో వున్నవారు ప్రజల దృష్టిని మళ్ళించేందుకు రచయితలను బలి చేస్తుంటారు"*

రచయితకు పాఠకుడికీ మధ్య వుండేది ఆధ్యాత్మిక బంధం. సాహిత్యంలో రచయితా, పాఠకుడూ తమదైన నిర్ణాయక పాత్రలను పోషిస్తారు. అందుకే సాహిత్యానికి మందతో బాధ్యతలేదు. ఇలాంటి దాన్నే 'కోల్డ్ లిటరేచర్' అంటాం. (మానవ సమాజం ఒక విధమైన ఆధ్యాత్మిక క్రమాన్ని వెతుకుతుంది) ఇలాంటి సాహిత్యం ప్రస్తుతం రావడంలేదు. పూర్వం అవి రాజకీయ జులుంకి వ్యతిరేకంగా పోరాడవలసి వచ్చేది. ప్రస్తుతం అది వ్యాపార విలువలమయమైన వినిమయ సమాజంపై పోరాడవలసి వస్తోంది. దాని అస్తిత్వం వొంటరితనాన్ని భరించడంమీద ఆధారపడి వుంది.

అలాంటి రచనా విలువలకు జీవితాన్నిచ్చుకున్న రచయితకు జీవితం దుర్భరమౌతుంది. *కాఫ్కా, కావో, క్యూకిన్ లాంటివారు అలాంటి రచనా ప్రయత్నం చేశారు. వారు జీవించిన కాలంలో వారి రచనలు ప్రచురణకు నోచుకోలేదు. వారెలాంటి సాహిత్యోద్యమాలను సృజించలేదు. కీర్తి ప్రతిష్ఠలను మూటగట్టుకోలేదు, సామాజిక గుర్తింపు కోసం అర్రులు చాచలేదు. తమ రచనా*

క్రియలోనే ఆనందాన్నిపొందారు. ఏజాతైనా వినిమయ వ్యతిరేక సాహిత్యాన్ని ఆదరించుకోకపోవడం ఆ జాతియొక్క విషాదం.

నా జీవితకాలంలోనే స్వీడిష్ అకాడమీనుండి ఇంతగొప్ప గౌరవ పురస్కారాన్నందుకోవడం నా అదృష్టంగా భావిస్తున్నాను. ప్రపంచంలోని ఎందరో మిత్రులు నాకు ఇందుకు సహాయపడ్డారు. వారు ఎలాంటి ప్రతిఫలాన్నీ ఆశించకుండా, ఎన్ని కష్టాలెదురైనా జంకకుండా నా సాహిత్యాన్ని అనువదించి, ప్రచురించి, వాటి విలువను బేరీజు వేశారు. పేరు పేరునా వారికి నేను కృతజ్ఞతలు చెప్పుకోవడం లేదు. ఎందుకంటే వారి సంఖ్య అసంఖ్యాకం.

నన్ను అంగీకరించి నందుకు ఫ్రాన్సు దేశానికి నేను కృతజ్ఞతలు చెప్పుకోవాలి. ఫ్రాన్సులో సాహిత్యం, కళలు గౌరవించబడతాయి. వ్రాసుకోవడానికి అవసరమైన స్వేచ్ఛ, పాఠకులు అక్కడ నాకు లభించారు. అదృష్టవశాత్తు నేను ఏకాకినికాదు. మరోవిషయం కూడా చెప్పాలి. జీవితం పండుగ కాదు. స్వీడన్‌లాగ మిగిలిన ప్రపంచం ప్రశాంతంగాలేదు. ఇక్కడ గత నూట ఎనభై సంవత్సరాలుగా యుద్ధం లేదు. మనుషులకు బుర్రలున్నాయి కాని ఆలోచించే శక్తి లేదు. గత చరిత్ర నించి గుణపాఠాలు నేర్చుకోరు.

మానవజాతి ప్రగతి నుండి, ప్రగతికి పయనించడం లేదు. చరిత్ర, సంస్కృతి సమానంగా ముందుకు కదలడం లేదు. మధ్య ప్రాచ్య స్తబ్దతనుండి సర్వనాశనం దాకా రెండు ప్రపంచ యుద్ధాలు, ఇరవయ్యో శతాబ్దపు యుద్ధాలు, ప్రజల్ని అంతమొందించే పద్ధతులు కనుపించని విచిత్ర రూపాలను సంతరించుకున్నాయి. శాస్త్ర సాంకేతిక ప్రగతి మానవ సమాజ సంస్కృతీ ప్రగతికి దోహదంగా లేదు. శాస్త్రీయ పద్ధతులు చరిత్రను విశ్లేషించి చెప్పలేకపోతున్నాయి. విప్లవమనే ఊహాత్మక తపన మట్టి పాలైంది. జీవించి వున్న వారి హృదయాలలో చేదు అనుభవాలే మిగిలాయి.

కాదనుకున్నదాన్ని కాదనడం అవుననడం కాదు. విప్లవాల ఊహలు పాత ప్రపంచపు శిథిలాలమీదే ఆధారపడి వున్నాయి. సామాజిక విప్లవ సిద్ధాంతాన్ని సాహిత్యానికి కూడా ఆపాదించి, సృజన క్రియను యుద్ధభూమిగా మార్చి, సంస్కృతీ సంప్రదాయాలను నాశనం చేశారు. ప్రతిదీ మరల శూన్యం నుంచి ప్రారంభించవలసిన స్థితి. ఆధునికీకరణ మంచిదే. సాహితీ చరిత్ర ఎడతెగని ప్రయాణం.

రచయిత సృష్టికర్త కాలేదు. అందుచేత తానే దేవుణ్ణని గర్వపడాల్సిన అవసరం లేదు. అతడలా ఆలోచిస్తే మానసికంగా వెర్రివాడై ప్రపంచాన్ని ఒక భ్రమగా మార్చుకునే ప్రమాదం వుంది. అప్పుడతడు సహజంగా జీవించలేడు. రచయిత ప్రవక్త కాడు. భ్రమల్ని తొలగించుకుని వర్తమానంలో జీవించడమే ముఖ్యం. ఆత్మపరీక్షతో వర్తమానాన్ని బేరీజు వేసుకోవాలి. మనిషిలోని వొత్తిడి, పిరికితనం, అత్యుత్సాహం అతణ్ణి బాధించడమేకాక సాటి మనుషులకు ఇబ్బందికరంగా మారతాయి. మనిషి యొక్క జ్ఞానాన్ని, ప్రవర్తనని అర్థం చేసుకోవడం, వివరించడం కష్టతరం. సాహిత్యం అంటే ప్రధానంగా మనిషి తన అంతరాత్మను పరిశీలించుకుని, ఎదగడానికి ప్రయత్నించడం. మానవ ప్రపంచం గురించి తెలియని వాటిని, తెలుసుకోవడానికి సాధ్యం కాని వాటిని తెలుసుకునేందుకు ప్రయత్నించడం సాహిత్యం యొక్క గమ్యం.

కొత్త శతాబ్దం వచ్చేసింది. సాహిత్యంలో విప్లవం, విప్లవ సాహిత్యం, ఆదర్శవాదం వంటివి అంత్య దశకు వచ్చాయి. ఒక శతాబ్దంపాటు కొనసాగిన సాంఘిక ఊహా ప్రపంచం అంతర్ధానమైంది. సాహిత్యం సిద్ధాంతాల సంకెళ్ళు తెంచుకొని మానవ సమాజపు సందేహాల దగ్గరికి తిరిగి వస్తుంది. మానవ సమాజపు సందేహాల్లో చాల తక్కువ మార్పే వచ్చింది. అది సాహిత్యానికి శాశ్వతమైన విషయం.

ఈ యుగానికి ప్రవచనాలు, వాగ్దానాలు లేవు. రచయిత ప్రవక్త పాత్ర, న్యాయనిర్ణేత పాత్ర పోవాలి. ఎన్నో పాతకాలపు ప్రవచనాలు అబద్ధాలని తేలిపోయాయి. రచయిత సాక్షిగా, సత్యవక్తగా వుండడం కుదరదు.

End of Preview.

Rest of the book can be read @

http://kinige.com/kbook.php?id=145